

1999-11-26

Massiva ytterväggar i trä är lönsamt

Att bygga massiva ytterväggar med liggande bräder kan både bli lönsamt och stabilt visar SÖDRA i ett försöksprojekt. Det är ett nytt användningsområde för trä som är lämpligt för förrådsbyggnader och ekonomibyggnader, hallar m m. Tekniken är enkel. Det handlar om att lägga plankor på plankor.

SÖDRA satsar årligen tio miljoner kronor på forskning och utveckling för att öka användningen av sågade trävaror. Eftersom 70 procent av Södra Timbers produktion går till byggindustrin är det viktigt att fråga vad man kan göra för att öka trävarornas konkurrenskraft. Svaret är bland annat att utveckla nya produkter och satsa på olika systemlösningar. I mars kommer Södra Timber att presentera två nya produkter som är patenterade. Den ena är ett semimassivt träbjälklagselement med goda ljudisoleringsegenskaper. Den andra produkten är en väggregel med förbättrade formegenskaper och ljudisolering. Båda produkterna konkurrerar väl ekonomiskt med andra byggmaterial.

Ett annat projekt som Södra Timber driver, tillsammans med Roger Johansson, skogsbrukare från Brålanda, är att bygga en maskinhall med massiva träytterväggar.

- Jag bygger en hall för förvaring av maskiner och ved. Konstruktionen måste vara tålig och klara att man kör emot med maskinerna. Därför tänkte jag först mura upp bottenvåningens ytterväggar och därefter regla upp en vanlig vägg. Men jag kom på andra tankar efter att ha varit i kontakt med SÖDRA. Jag jämförde även materialkostnader och kom fram till att en massiv trävägg är billigare och dessutom lika stabil som en murad vägg. Andra fördelar är att trä är lättare att bearbeta och att det är elastiskt. Betong spricker om man kör emot, säger Roger.

Hallen är 12 x 20 meter. Den massiva träväggen blir totalt två meter hög. Ovanför den massiva väggen byggs en regelvägg på två meter. Den massiva väggytan blir totalt 60 kvadratmeter. Byggnadssättet är enkelt. Roger började med att gjuta en platta. Ovanpå plattan lade han först tjärpapp och därefter en tryckimpregnerad plankor. Sedan staplar han plankorna liggande på varandra och spikar fast dem i varandra. Den massiva väggen tjäras för att täta mot fukt och den vanliga väggen rödfärgas.

- För att förankra ytterväggarna i bottenplattan har jag gjutit in stående rundjärn, ca 40 centimeter höga med 50 centimeters mellanrum i plattans ytterkanter. De nederta planklagren förborras och träas på de stående rundjärnen. På utsidan sätter jag en regel från tak till grund för att skapa en pelareffekt och ytterligare styva upp konstruktionen, säger Roger.

Roger använder sågat utskottsvirke, dvs billigare virke av ganska låg kvalitet, med dimensionen 45x175. Totalt går det åt 27 kubikmeter virke till Rogers maskinhall. - I mitt fall var materialkostanden 10 000 kronor billigare jämfört med att mura och sedan putsa eller sätta på panel.

Roger har kommit en bit på väg i bygget. 1,5 meter av den 2 meter höga massiva väggen är klar. Han räknar med att vara klar med takstolarna till jul. Han gör allt arbete själv.

- Det här är ett försöksprojekt, som vi ska utvärdera. Men det här är helt klart en enkel och billig metod. Jag är övertygad om att byggnadssättet kan användas på andra områden än just förrådsbyggnader, säger Göran Oskarsson, marknadsförare på Södra Timber.

Ytterligare upplysningar: Göran Oskarsson, Södra Timber, 0470-89 000.

Bilder för publicering finns under mediaservice på SÖDRAs hemsida www.sodra.s